

IN HUN ELEMENT.

Mijn aandacht wordt tegenwoordig nog al eens getrokken door het gekwaak van eenden, in een tuin in mijn buurt. Die tuin is een stadstuin, zes M. breed en twaalf M. diep. Hoe hij ingericht is, weet ik niet, maar zijn oppervlakte laat niet toe, dat er een vijver is gegraven, en de eendvogels zullen dus op het droge moeten verkeeren.

Of, de eigenaar moet gedaan hebben — maar ik kan me niet voorstellen, dat er nog zoo'n grappenmaker is — wat ik in een Amsterdamsch stadstuinje zag. Daar had zich iemand een eend aangeschaft, en omdat hij wist, dat een eend een zwemvogel is, plaatste hij een teil met duinwater in zijn tuin. Het dier was echter te grootte eend, om te begrijpen, waarvoor die teil diende. Toen nam de eigenaar den eend en zette hem in de teil. Maar het domme dier sprong er uit, en de baas zette hem er in, totdat ik ten slotte niet meer wist, wie van beide de grootste eend was. Of ja, ik wist het wel, en ik gaf het stomme dier gelijk; niet het water is zijn element, maar de waterplas, de eenzame plas, waar geen mensch naar omkijkt.

We hebben in ons land die wijde plassen. In Friesland, in Overijsel, in Utrecht, in de beide Hollanden. De groote en kleine meren in de streken van het lage veen, dat reeds uitgebaggerd is, of dat nog niet den heelen plas vult.

Daar is het echt toeren in den zomer. Het vlakke, gladde water, even maar gerimpeld door den wind, weerkaatst den blauwwitten hemel. Diepte hoeft het water niet; niet alleen aan de kanten, maar overal steken de grasgewassen hun hooge halmen uit het water op en golven in zachte deining met den wind mee, en buigen zich als hij sterker wordt. Daar hoort ge het „ruischen van het ranke riet," door Gezelle beluisterd. Maar daar ziet ge ook de groote bladeren en de wit-groene bloemen van de waterlelie drijven op het water, terwijl ge aan den rand de zwaardlelie vindt met haar wonderlijke gele bloemen en haar bladeren als slagzwaarden. En het pijlkruid, en de zwanenbloem, en de dotterbloem aan den oever. 't Is weer een eigen flora, schoon als overal de

natuur is, maar met een zacht weemoedige tint, waarbij u altijd weer het denkbeeld van de wijde ruimte aangrijpt, die zich daar rondom u uitstrekt. 't Is de wereld der water-eenzaamheid.

En daar zijn mijn eendvogels in hun element. Daar vinden ze voedsel in overvloed. Daar kunnen ze drijven en droomen; daar kunnen ze op een eilandje zitten hun toilet te maken; daar kunnen ze zwemmen en duiken naar hartelust, en wanneer ze gevaar zien, kunnen ze de vleugels uitslaan en vliegen zoover ze willen, desnoods naar andere plassen op vele uren afstand.

Dat is eendenleven. De tamme eenden in de sloot rondom het boerenerf weten ook niet meer, wat eendenleven is; ze hebben bijna het vliegen verleerd, en ze zijn vertrouwelijk geworden met den mensch, die zich hun eigenaar noemt. Spreek met den wilden eend niet over den mensch; hij ontvlucht hem zoo ver hij kan, alsof hij 't wist, dat de kooibaas op hem loert en dat de jager hem verrast.

Neen, onze watervogels zijn slechts in hun element in „'t Wiede," zooals men in Overijsel zegt, in „'t Wijde," zooals de Zuid-Hollander den plas noemt. Het wijde, wijde water met riet en elzen en wilgen op den achtergrond, en den wijden hemel daarboven, dat is zwemvogelland.

Wij hebben vele zulke plassen, maar het aantal wordt kleiner. We leggen de plassen droog, een voor een, omdat we steeds grooter behoefte krijgen aan bouwland. En bij het verdwijnen van de plassen verdwijnen ook de vogels, tot we ten slotte niet meer de bewoners van den plas zouden kennen.

Daartegen echter waakt de „Vereeniging tot Behoud van Natuur-monumenten in Nederland," die de mooiste hoekjes in eigendom tracht te krijgen.

Een van die mooiste hoekjes is het Naardermeer, tusschen Amsterdam en Hilversum, een lustoord voor de watervogels, waarvan hier een paar soorten voorkomen, die elders in ons land niet meer bekend zijn. Onze plaat geeft ons een kiekje van zulk een zwemvogel-dorado uit het Naardermeer. Eén ding is maar jammer, al valt de noodzakelijkheid van den maatregel niet tegen te spreken: de vereeniging kan het Naardermeer niet zoo maar openstellen voor alle mogelijke bezoekers, zoodat het behoud van natuur-monumenten tegelijk leidt tot hun wegstopping.

A. L.

